

Rapport

Datum: 9 november 2007
Rapportnummer: 2007/248

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het college van burgmeester en wethouders van Delft

de kosten van een herstel van zijn huisaansluiting op het openbaar riool voor zijn rekening heeft gelaten hoewel de schade aan zijn huisaansluiting het gevolg is van een verzakking van de openbare weg.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker is eigenaar van een woning die is aangesloten op het openbaar riool. Het beheer en het onderhoud van het hoofdriool komt voor rekening van de gemeente Delft. Uit de wet en de Aansluitregeling Riolering Gemeente Delft (zie Achtergrond, onder 2.) volgt dat het gedeelte van de woningaansluiting op het openbaar riool voor rekening van de eigenaar komt, ook indien deze huisaansluiting geheel of gedeeltelijk in de gemeentegrond ligt.
2. Verzoeker ondervond in augustus 2006 problemen met zijn huisaansluiting, die volgens hem zijn veroorzaakt door een verzakking in de straat, waardoor de woningaansluiting op het hoofdriool is gebroken. De gemeente bracht verzoeker de herstelkosten in rekening. Verzoeker was het daar niet mee eens, omdat volgens hem de schade niet door zijn schuld of toedoen was veroorzaakt en de beschadigde aansluiting in gemeentegrond ligt.
3. Verzoeker schreef het college van burgemeester en wethouders van Delft meermalen, voor het laatst op 19 februari 2007, over zijn standpunt met betrekking tot de hem in rekening gebrachte kosten. Naar aanleiding daarvan besloot de gemeente hem uit te nodigen voor een gesprek, met het doel de kwestie op te lossen. In het op 5 maart 2007 gehouden gesprek stelde verzoeker dat zijn huisaansluiting in het verleden niet goed op het hoofdriool was aangesloten, waardoor er zand in de huisaansluiting is gekomen, en als gevolg daarvan de aansluiting enkele meters verderop was verzakt en afgebroken.

Een medewerker van de gemeente wees erop dat verzoekers huisaansluiting sterk verouderd, althans ouder dan veertig jaar is en bestaat uit verschillende soorten materialen. Hij achtte het dan ook waarschijnlijker dat de conditie van de huisaansluiting door ouderdom was verslechterd en er zand in de buis terecht was gekomen. Het overleg is afgesloten met het advies aan verzoeker de hem gezonden nota binnen drie weken te voldoen.

4. In reactie op de klacht deelde het college onder meer mee, dat uit een in december 2005 uitgevoerde inspectie van de straat waar verzoeker woont niet is gebleken van onregelmatigheden en evenmin van een verzakking van het wegdek. In het algemeen is

daarvan ook slechts sprake na een breuk in een waterleiding of het riool, waardoor de ondergrond wordt weggespoeld en een verzakking kan optreden.

Omdat de weg in goede staat is onderhouden kan van een oorzakelijk verband tussen een handelen of nalaten van de gemeente en verzoekers schade geen sprake zijn.

Verzoeker heeft voor het herstel van het mankement aan zijn huisaansluiting op 14 augustus 2007 een opdrachtbon getekend. De rekening voor de op 17 augustus 2007 uitgevoerde werkzaamheden betrof het graven en dichtgooien van een sleuf, het herstel van de aansluiting en het herbestraten.

5. Verzoeker deelde naar aanleiding van de reactie het college onder meer mee, dat zijn aansluiting niet ligt onder de straat waar hij woont, maar onder een vlakbij gelegen zijstraat, waar hemelwater via de straat wordt afgevoerd en niet rechtstreeks naar het riool, met een verzakking tot gevolg. Verzoeker verwees voorts naar de in zijn bezit zijnde video-opname van de werkzaamheden aan zijn aansluiting, en waaruit zijns inziens blijkt dat de breuk is veroorzaakt door een verzakking.

II. Beoordeling

6. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Voor een goede afweging van belangen is nodig dat de voor het nemen van een beslissing belangrijke gegevens worden achterhaald.

7. In het geval dat de Nationale ombudsman wordt gevraagd om zijn oordeel over de afwijzing van een verzoek om schadevergoeding stelt hij zich terughoudend op. Of, en zo ja, in hoeverre de toekenning van een schadevergoeding terecht is, dient op grond van de wet immers door de burgerlijke rechter beoordeeld te worden. De Nationale ombudsman beoordeelt of de overheidsinstantie op een behoorlijke wijze heeft gereageerd op het verzoek om schadevergoeding. Hij toetst dit aan het redelijkheidsvereiste.

De Nationale ombudsman vindt een afwijzende reactie behoorlijk, wanneer de overheidsinstantie in redelijkheid het standpunt kan innemen niet verplicht te zijn tot vergoeding van de door de burger opgegeven schade en het zodoende aan de betrokkene overlaat om de kwestie aan de rechter voor te leggen.

8. Verzoeker en de gemeente verschillen van mening over de oorzaak van de breuk in verzoekers huisaansluiting op het openbaar riool. Op grond van de wet en de Aansluitregeling Riolerings gemeente Delft is het onderhoud van de huisaansluiting de zorg van de eigenaar van de woning, ook als die aansluiting in gemeentegrond ligt, zodat de daarmee gemoeide kosten voor zijn rekening komen. Dat kan anders zijn in het geval dat die kosten zijn gemaakt in verband met schade als gevolg van andermans handelen of

nalatigheid. Het ontbreekt aan voldoende concrete aanwijzingen dat verzoekers schade is veroorzaakt door nalatigheid van de gemeente; er is immers niet gebleken van een verzakking van het wegdek of, volgens de gemeente, van een verzakking in welke vorm dan ook.

Verzoeker stelde dat uit zijn video-opnamen van de herstelwerkzaamheden blijkt dat zijn huisaansluiting was verzakt. Er is echter onvoldoende zekerheid dat dit het gevolg is van het wegspoelen van zand door hemelwater dat via het wegdek boven de aansluiting wordt afgevoerd. Dat zou bijvoorbeeld anders zijn in geval van andere schademeldingen of een verzakking van het wegdek, maar daarvan is niet gebleken.

Het college van burgemeester en wethouders van Delft heeft zich dus in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen niet aansprakelijk te zijn voor de schade aan verzoekers huisaansluiting.

De onderzochte gedraging is dan ook behoorlijk.

Slotbeschouwing

Het is voor een burger niet altijd even goed te overzien welke verantwoordelijkheid hij draagt in verband met zijn woning. Bij schade aan eigen huis of tuin is in het algemeen wel duidelijk dat die voor rekening komt van de eigenaar of huurder. Als het gaat om schade aan een onzichtbare, onder de grond gelegen aansluiting op het openbaar riool kan het lastig zijn om te bepalen waar de eigen aansprakelijkheid eindigt. In de gemeente Delft is het zo geregeld dat de eigenaar van een woning verantwoordelijk is voor zijn huisaansluiting op het openbaar riool, ook al ligt die grotendeels in gemeentegrond. Maar een eigenaar kan eventuele schade niet zelf herstellen omdat hij niet eigenmachtig het wegdek open mag breken. Ook om praktische redenen is in veel gemeenten een afwijkende regeling getroffen, en neemt de gemeente het beheer en het onderhoud van de huisaansluiting vanaf de erfgrans op zich.

Zo niet in de gemeente Delft. Dat betekent dus voor verzoeker dat de kosten van onderhoud van zijn huisaansluiting in feite steeds voor zijn rekening zijn, tenzij het gaat om de kosten die redelijkerwijs voor andermans rekening horen te komen. Voor dat laatste ontbreekt het hier aan voldoende concrete aanwijzingen.

De gemeente kan dus redelijkerwijs stellen niet verplicht te zijn om verzoekers schade voor haar rekening te nemen. Of dat standpunt ook inderdaad terecht is mag alleen de rechter uitmaken.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Delft, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 13 maart 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer R. te Delft, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Delft. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De gemeente Delft berichtte dat het verslag haar geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Het verzoekschrift van 11 maart 2007;
2. Het gespreksverslag van 5 maart 2007;
3. De reactie van het college van 6 juni 2007;
4. Verzoekers reactie van 1 augustus 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Het standpunt van de Nationale ombudsman met betrekking tot schadevergoeding

De Nationale ombudsman beoordeelt of de overheidsinstantie op een behoorlijke wijze heeft gereageerd op het verzoek om schadevergoeding. Hij geeft geen juridisch bindende beslissing over financiële aansprakelijkheid van de overheid. Daarvoor is de rechtbank; die kan een overheidsinstantie veroordelen tot betaling van schadevergoeding en stelt ook de hoogte daarvan vast. De Nationale ombudsman heeft dus een beperkte taak op het terrein van klachten over de afwijzing van schadeclaims.

De Nationale ombudsman vindt een afwijzende reactie behoorlijk, wanneer de overheidsinstantie in redelijkheid het standpunt kan innemen niet verplicht te zijn tot vergoeding van de door de burger opgegeven schade en het zodoende aan de betrokkene overlaat naar de rechtbank te stappen. Of het standpunt (juridisch) correct is, kan in een procedure bij de rechtbank worden getoetst.

Indien echter op voorhand duidelijk is dat dit standpunt niet houdbaar is in een civiele procedure, vindt de Nationale ombudsman een afwijzende reactie op een verzoek om schadevergoeding door de overheidsinstantie niet behoorlijk.

2. Wettelijke regeling voor het beheer en het onderhoud van de riolering

Op grond van artikel 5:20, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek en het overgangsrecht behoort de eigendom van een kabel- of leidingnet toe aan de bevoegde aanlegger van dat net of zijn rechtsopvolger. Deze aanlegger zal meestal de opdrachtgever zijn van de feitelijke aanleg. In de wet is niet omschreven wat onder een leidingnet voor riolering moeten worden verstaan en evenmin wie eigenaar is van de huisaansluiting op de riolering. Volgens de wetgever is een gemeente vrij om te bepalen wat tot het hoofdriool behoort en waar de huisaansluiting begint. Die vrijheid betreft niet de vaststelling van de eigendomsgrenzen, maar de verdeling van de verantwoordelijkheid voor het beheer en het onderhoud.

Ingevolge de Gemeentewet dient de gemeente te zorgen voor het beheer en het onderhoud van een rioolstelsel en is de gemeente bevoegd daarvoor regels op te stellen.

In de Aansluitverordening Riolering Gemeente Delft is bepaald dat onder het particulier riool wordt verstaan het gedeelte van de huisaansluiting tot aan het aansluitpunt op het openbaar riool. Verder is bepaald dat de onderhouds- en beheerskosten van de huisaansluiting voor rekening van de huiseigenaar komen, tenzij de noodzaak tot onderhoud is veroorzaakt door inspoeling vanuit het openbaar riool of het gevolg is van een wijziging van het openbaar riool.